

Vijftig jaar AOW

Het was de heer Bakker uit de Boterdiepstraat in Amsterdam die op 1 januari 1957 het eerste AOW-pensioen uit handen kreeg van minister Suurhoff van Sociale Zaken. Dat jaar volgen nog 738.692 anderen.

AOW is voorspelbaar

De Algemene Ouderdomswet (AOW) werd in 1957 van kracht. Deze eerste Nederlandse volksverzekering maakte een einde aan de sociale *onzekerheid* voor ouderen. Na vijftig jaar bestaat het basispensioen nog steeds, en lijkt de AOW een van de meest stabiele wetten te zijn uit het stelsel van de sociale zekerheid in Nederland. Als uitvoerder van de AOW is de Sociale Verzekeringsbank trots op het huidige pensioensysteem. Het is solide en een goed basissysteem waar menig land jaloers op is. De AOW is simpel en voorspelbaar. Zo kunnen we nu al goed voorspellen hoeveel ouderen Nederland over dertig jaar telt en wat dit betekent voor de AOW.

Maatschappelijke veranderingen

De AOW is in afgelopen jaren wel aangepast aan de maatschappelijke ontwikkelingen, maar aan het nationale solidariteitsbeginsel als uitgangspunt is niet getornd. Verzekerden betalen naar draagkracht, maar de uitkering is voor iedereen gelijk. Ondanks de huidige discussie over de betaalbaarheid van de AOW blijft de maatschappelijke steun voor de oudedagsvoorziening onveranderd groot. Samen met de voorspelbaarheid van de AOW-kosten maakt het voor de politiek zeer lastig om de gezamenlijke oudedagsvoorziening aan te passen.

Historie

De ontstaansgeschiedenis

De eerste sociale regelingen ontstonden in de tijd waarin ouderdom bijna in alle gevallen leidde tot armoede, en waren in eerste instantie alleen gericht op werknemers. Zo gingen de Ongevallenwet (1901) en de Invaliditeitswet (1919) uit van het idee van 'rechtvaardig loon'. Een werknemer moest verzekerd zijn van inkomen als die niet meer in staat was te werken.

Basispensioen

Bij het ontwikkelen van deze regelingen werden felle discussies gevoerd over de rol van de overheid; ging het om een staatspensioen of een verplichte verzekering met premie die de voorziening moest bekostigen. Langzamerhand kwam de vraag op of niet alle burgers in Nederland een basispensioen zouden moeten krijgen. De Vrijwillige Ouderdomsverzekering (VOV) van 1919 gaf 'niet-loontrekkers' de kans zich te verzekeren.

Solidariteit

Het idee van 'rechtvaardig loon' werd tijdens de Tweede Wereldoorlog onder invloed van econoom Beveridge vervangen door het idee van 'nationale solidariteit' als uitgangspunt voor de sociale verzekeringwetten. Het was zo slecht gesteld met de ouderen door de geldontwaarding, dat in afwachting van een definitieve regeling in 1947 de Noodwet Ouderdomsvoorziening van Willem Drees van kracht werd. De Algemene Ouderdomswet was de eerste wet die werd ingevoerd, waarbij de grondgedachte van 'nationale solidariteit' werd toegepast. Iedere ingezetene van Nederland was nu verplicht verzekerd en de mannen en ongehuwde vrouwen in de leeftijd vanaf 65 jaar kregen recht op een basispensioen. Gehuwde vrouwen ontvingen geen zelfstandige uitkering. Het ontbreken van een inkomensgrens onderstreepte het solidariteitsbeginsel. De AOW was een compromis tussen verzekering en staatspensioen en het was aan de mensen zelf om voor aanvulling te zorgen. De overheid dacht hierbij aan bedrijfspensioenen.

Ongelijkheid

Na de invoering van de AOW werd tussen 1957 en 1980 het sociale verzekeringsstelsel verder uitgebouwd. Een belangrijke vernieuwing was dat de AOW-ers deelden in de stijging van de welvaart. Dit werd door werkgevers en werknemers gesteund. Ook werd vijf jaar later de AOW opgetrokken tot een sociaalminimum, omdat veel ouderen (vooral alleenstaande oudere vrouwen) naast het AOW-pensioen geen andere inkomsten hadden. De AOW werd in 1980 gekoppeld aan de contractlonen, maar dit werd door de economische recessie slechts een keer uitgevoerd. Deze achterstand werd in de jaren negentig rechtgetrokken. Het duurde tot midden jaren tachtig dat de ongelijke behandeling tussen mannen en vrouwen werd opgeheven, waardoor gehuwde vrouwen zelfstandig recht kregen op ouderdomspensioen. Ook volgde de gelijkstelling tussen ongehuwd samenwonenden en gehuwden.

Betaalbaarheid

De stijging van het aantal mensen met de pensioengerechtigde leeftijd leidde in de jaren negentig herhaaldelijk tot discussies over de betaalbaarheid van de AOW. Kan de beroepsbevolking de premie straks nog wel opbrengen? Ondanks de huidige pogingen de grondslagen te veranderen van de AOW, door bijvoorbeeld een extra belasting voor ouderen in te voeren of de pensioengerechtigde leeftijd te verhogen bleef de maatschappelijke steun voor de AOW overeind.

Hoe werkt de AOW?

De AOW staat voor Algemene Ouderdomswet, die het basispensioen van Nederland regelt. De Sociale Verzekeringsbank (SVB) voert de wet uit. Iedereen ouder dan 65 jaar en die tussen zijn of haar 15^e en 65^e in Nederland heeft gewoond, heeft recht op dit basispensioen. Daarnaast kent de AOW een toeslag voor partners jonger dan 65 jaar, die lage of helemaal geen inkomsten hebben. Deze toeslag wordt in 2015 afgeschaft.

Opbouw

Ieder verzekerd jaar levert twee procent AOW op. Wie tussen 15 en 65 jarige leeftijd altijd verzekerd is geweest, krijgt een volledig pensioen. Voor elk niet-verzekerd jaar wordt het AOW-pensioen met twee procent gekort. Mensen met een onvolledig AOW-pensioen die geen of weinig aanvullend pensioen ontvangen, kunnen een aanvullende bijstandsuitkering aanvragen. Sinds enige jaren neemt het aantal mensen met een onvolledige AOW-uitkering sterk toe.

Premie betalen

De AOW is een verplichte verzekering en wordt gefinancierd volgens het zogeheten omslagstelsel. Dat houdt in dat alle mensen tussen de 15 en 65 jaar die een inkomen hebben gezamenlijk de premie betalen die nodig is om de 65-plussers van een AOW-pensioen te voorzien. De premie bedraagt 17.9 procent voor iedereen die loonbelasting afdraagt. Sinds enige jaren is het bedrag dat werkenden opbrengen voor gepensioneerden onvoldoende. Het verschil wordt via de belastingen aangevuld.

Hoogte van de uitkering

De AOW kent verschillende uitkeringsbedragen. De hoogte van de uitkering is afhankelijk van de leefsituatie. Het AOW-pensioen wordt maandelijks uitbetaald aan de 65-plussers. Zo ontvangt een alleenstaande 733,08 euro per maand (zonder heffingskorting) of 886,58 euro (met heffingskorting). Gehuwden, geregistreerd partners, ongehuwden die een gezamenlijke huishouding voeren (beiden 65+) ontvangen per persoon 503,23 euro per maand (zonder heffingskorting) of 608,48 (met heffingskorting).

Feiten & Cijfers

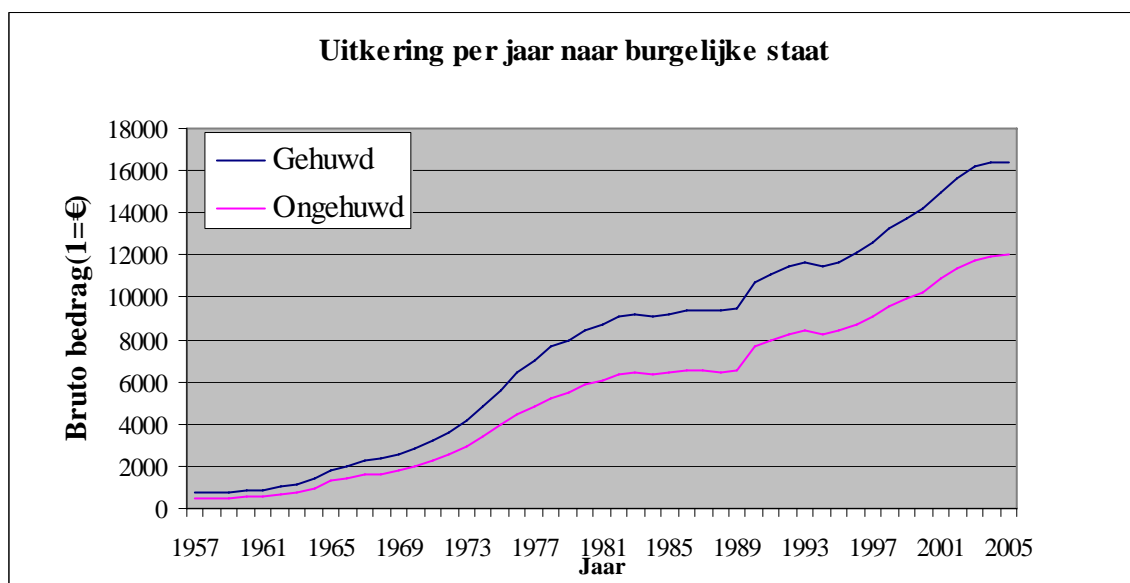
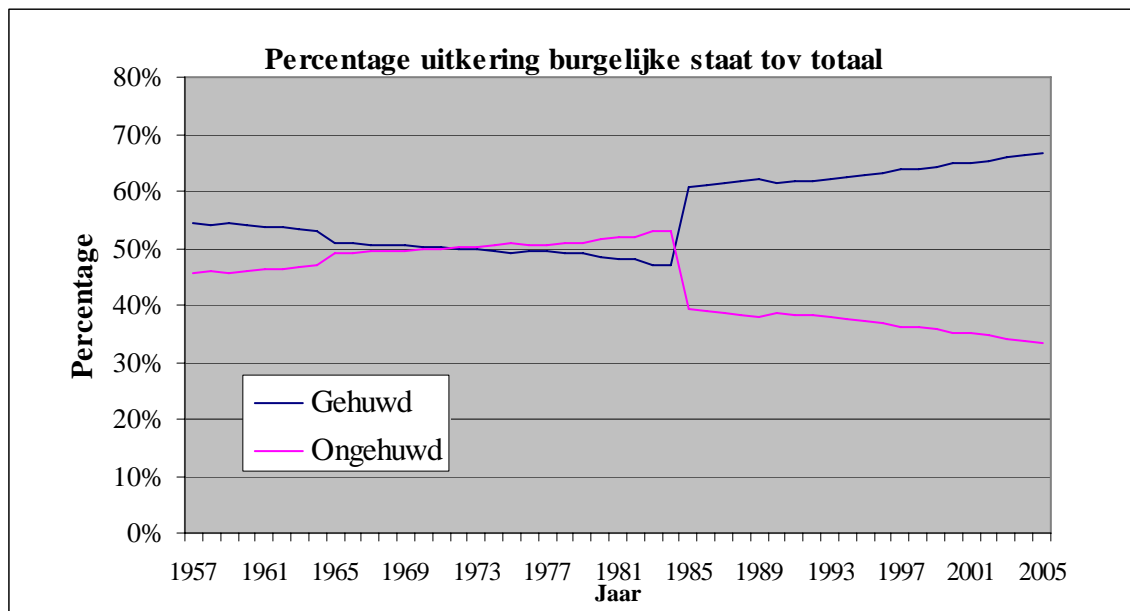
Net als het CBS beschikt de SVB over een grote hoeveelheid statistische informatie. In ons geval gaat dat onder meer over de AOW. Op aanvraag kan de SVB de meest uiteenlopende vragen beantwoorden die betrekking hebben op de oudedagvoorziening. Denk daarbij aan historische overzichten en toekomstprognoses. In dit onderdeel vindt u enige veelgevraagde gegevens.

Geld

In kolom twee is te zien hoeveel AOW gemiddeld iemand per jaar ontvangt. In kolom drie staat het maandbedrag en in de vierde kolom de totale AOW-last.

	Brutouitkering per maand		Brutouitkering per jaar	
	Gehuwd inclusief vakantieuitkering (1=€)	Ongehuwd (1=€)	Gehuwd (1=€)	Ongehuwd (1=€)
1957	60	36	720	437
1958	63	38	752	462
1959	65	40	776	476
1960	71	45	853	536
1961	74	46	882	558
1962	85	54	1020	649
1963	99	63	1183	761
1964	117	75	1400	906
1965	153	107	1841	1288
1966	169	119	2032	1430
1967	186	131	2235	1572
1968	195	137	2345	1649
1969	217	153	2598	1831
1970	238	167	2851	2009
1971	272	192	3259	2299
1972	302	213	3621	2557
1973	350	247	4203	2968
1974	405	286	4857	3430
1975	466	329	5597	3952
1976	537	370	6446	4437
1977	587	401	7038	4808
1978	636	434	7632	5213
1979	667	456	8003	5467
1980	703	489	8436	5872
1981	725	505	8705	6059
1982	761	530	9133	6359
1983	767	534	9206	6412
1984	762	531	9139	6371
1985	767	537	9199	6447
1986	782	543	9386	6516
1987	782	541	9389	6495
1988	780	541	9365	6488
1989	791	548	9494	6575
1990	894	641	10726	7696
1991	926	664	11110	7972
1992	954	688	11451	8258
1993	968	700	11611	8400

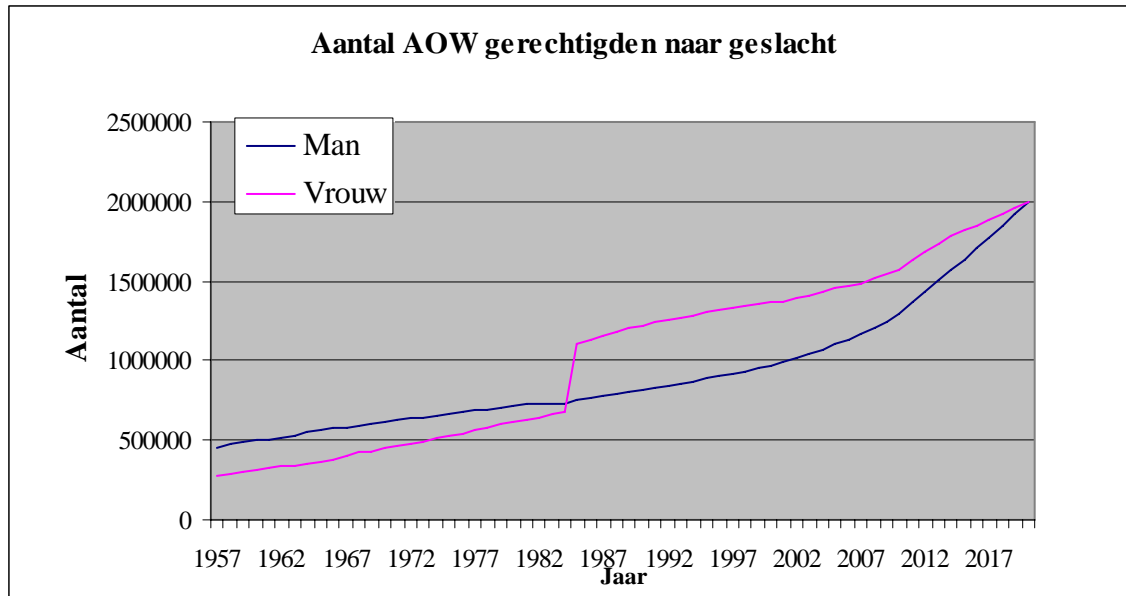
1994	954	687	11451	8247
1995	974	701	11690	8407
1996	1007	725	12080	8699
1997	1053	759	12639	9107
1998	1102	799	13225	9589
1999	1145	830	13742	9961
2000	1183	853	14191	10239
2001	1246	905	14956	10856
2002	1301	945	15615	11341
2003	1350	983	16194	11794
2004	1363	994	16360	11932
2005	1365	999	16382	11990

Aantallen AOW'ers

Jaar	Man	Vrouw	Totaal
1957	457056	281637	738693
1958	471574	293316	764890
1959	484280	303516	787796
1960	496268	315797	812065
1961	506709	323378	830087
1962	520728	333366	854094
1963	531100	342000	873100
1964	549500	349000	898500
1965	561900	363600	925500
1966	576600	375800	952400
1967	578800	400400	979200
1968	595160	425460	1020620
1969	603280	431680	1034960
1970	613850	447250	1061100
1971	624000	463800	1087800
1972	635850	479860	1115710
1973	645725	494850	1140575
1974	658500	512975	1171475
1975	667525	529800	1197325
1976	674250	546325	1220575
1977	686775	564875	1251650
1978	697000	582700	1279700
1979	708500	600000	1308500
1980	716900	615800	1332700
1981	724900	631100	1356000
1982	731900	644500	1376400
1983	729900	663400	1393300
1984	734300	675200	1409500
1985	748200	1103900	1852100
1986	761100	1132500	1893600
1987	775900	1158200	1934100
1988	792600	1183800	1976400
1989	805900	1205500	2011400
1990	818900	1224100	2043000
1991	830862	1240233	2071095
1992	843356	1255459	2098815
1993	856227	1271014	2127241
1994	868823	1283541	2152364
1995	885830	1300371	2186201
1996	901762	1314141	2215903
1997	919371	1328256	2247627
1998	935919	1340490	2276409
1999	953407	1351983	2305390
2000	971092	1363109	2334201
2001	990825	1374811	2365636
2002	1013243	1388776	2402019

2003	1040568	1405929	2446497
2004	1071466	1427288	2498754
2005	1102358	1451184	2553542
2006	1133813	1468541	2602354

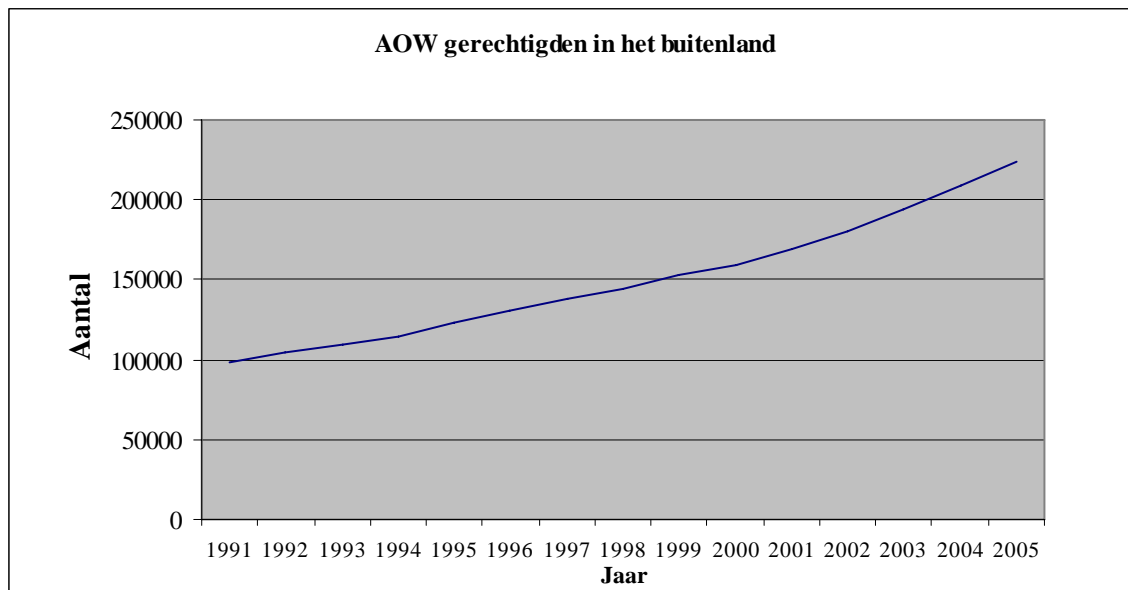
Internationaal

Aantal AOW-gerechtigden in Nederland naar nationaliteit

Jaar	Nederlandse nationaliteit	Buitenlandse nationaliteit	Totaal	Nederlandse nationaliteit	Buitenlandse nationaliteit
2005	2270570	59672	2330242	97,44%	2,56%
2006	2310373	52877	2363250	97,76%	2,24%

Aantal AOW klanten in het buitenland

Jaar	Aantal
1991	98017
1992	104521
1993	109739
1994	114138
1995	122625
1996	130234
1997	137506
1998	144436
1999	152505
2000	159802
2001	169205
2002	180610
2003	194389
2004	209008
2005	223300

Soorten pensioen

	Gehuwden met partner >65 jaar		Gehuwden met Partner <65 jaar	
	<u>Volledig</u>	<u>gekort</u>	<u>volledig</u>	<u>gekort</u>
mannen				
65-69 jaar	116.060	26.799	120.995	47.230
70-74 jaar	170.421	34.779	21.229	14.009
75-79 jaar	134.311	21.190	4.631	3.368
80-84 jaar	76.990	9.082	1.184	845
85-89 jaar	27.970	2.509	254	178
90-94 jaar	5.532	382	37	27
95-99 jaar	514	28	3	2
100-104 jaar	21	0	1	1
105-109 jaar				
110 jaar en ouder				
totaal	531.819	94.769	148.334	65.660
Vrouwen				
65-69 jaar	202.288	39.216	15.255	5.355
70-74 jaar	160.360	27.211	1.335	747
75-79 jaar	105.464	13.548	279	127
80-84 jaar	50.957	5.244	58	30
85-89 jaar	14.777	1.180	12	3
90-94 jaar	2.131	149	3	1
95-99 jaar	138	9		
100-104 jaar	3	0		
105-109 jaar				
110 jaar en ouder				
totaal	536.388	86.557	16.942	6.263

	Ongehuwd samenwonenden		Ongehuwd	
	Partner >65 jaar volledig	gekort	Partner <65 jaar volledig	gekort
mannen				
65-69 jaar	4.847	1.124	6.267	2.919
70-74 jaar	6.018	1.028	2.246	1.053
75-79 jaar	4.352	640	705	324
80-84 jaar	2.525	308	173	88
85-89 jaar	613	47	39	15
90-94 jaar	115	11	8	2
95-99 jaar	16	3	1	0
100-104 jaar	2	0		
105-109 jaar	1	0		
110 jaar en ouder				
totaal	18.489	3.161	9.439	4.401
Vrouwen				
65-69 jaar	7.071	1.076	2.642	868
70-74 jaar	6.686	746	895	282
75-79 jaar	4.153	376	362	97
80-84 jaar	2.230	176	133	46
85-89 jaar	482	41	38	7
90-94 jaar	101	5	10	4
95-99 jaar	16	2	2	1
100-104 jaar	1	1		
105-109 jaar				
110 jaar en ouder				
totaal	20.740	2.423	4.082	1.305

	Alleenstaanden		Eénouder pensioen		Totaal
	volledig	gekort	volledig	gekort	
mannen					
65-69 jaar	47.150	16.913	103	46	390.453
70-74 jaar	43.981	12.168	31	19	306.982
75-79 jaar	42.959	8.074	5	4	220.563
80-84 jaar	36.398	4.697			132.290
85-89 jaar	23.075	2.186			56.886
90-94 jaar	9.057	784			15.955
95-99 jaar	1.822	128			2.517
100-104 jaar	178	7			210
105-109 jaar	4	1			6
110 jaar en ouder					0
totaal	204.624	44.958	139	69	1.125.862
Vrouwen					
65-69 jaar	98.877	26.319	17	43	399.027
70-74 jaar	122.329	23.939	10	12	344.822
75-79 jaar	150.933	19.566	5	4	294.914
80-84 jaar	155.115	15.140	0	1	229.130
85-89 jaar	107.246	7.661			131.447
90-94 jaar	47.673	3.413			53.490
95-99 jaar	11.160	800			12.128
100-104 jaar	1.158	66			1.229
105-109 jaar	32	8			40
110 jaar en ouder	2	0			2
totaal	694.525	96.912	32	60	1.466.229

Toekomstverwachtingen

Jaar	Mannen	Vrouwen	Totaal
2007	1166520	1488281	2654801
2008	1205767	1514868	2720635
2009	1249988	1545828	2795816
2010	1291869	1570592	2862461
2011	1364199	1630245	2994444
2012	1436922	1687643	3124565
2013	1505309	1735434	3240743
2014	1570955	1777830	3348785
2015	1636807	1815591	3452398
2016	1702341	1851826	3554167
2017	1774562	1888541	3663103
2018	1846177	1924691	3770868
2019	1923624	1957584	3881208
2020	2001385	1993252	3994637

AOWeetjes

Op 1 januari 1957 ontving de heer Bakker uit de Boterdiepstraat in Amsterdam het eerste AOW-pensioen uit handen van minister Suurhoff van Sociale Zaken. Datzelfde jaar volgden nog 738.692 AOW-ers.

- In 1968 één miljoen AOW'ers
- In 1989 twee miljoen AOW'ers
- In 2011 verwacht de Sociale Verzekerings Bank drie miljoen AOW-ers

Door de invoering van de Noodwet Ouderdomsvoorziening van minster van Sociale Zaken Willem Drees in 1947 werd 'van Drees trekken' een gangbare uitdrukking voor iemand met een AOW-uitkering.

AOW door de jaren heen

1901

De invoering van de Ongevallenwet (OW), de eerste sociale verzekeringswet in Nederland, kwam tot stand onder verantwoordelijkheid van Ir. C.W. Lely, minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid. Werknemers van industriële bedrijven waren door deze wet verzekerd van inkomen bij een arbeidsongeval. De uitkering werd na het bereiken van de 65-jarige leeftijd voortgezet. De OW kan hierdoor gezien worden als een voorzichtig begin van het ouderdomspensioen. De Rijksverzekeringsbank voerde de wet uit.

1913

De Invaliditeitswet (IW), die het financiële risico van arbeidsongeschiktheid bij loonwerkers dekte, werd dankzij minister dr. A.S. Talma (ARP-politicus) van Handel, Nijverheid en Landbouw door het parlement heen geloodst. De oorzaak van de arbeidsongeschiktheid was niet meer van belang. Als een werknemer de leeftijd van 70 jaar bereikte werd dit gelijkgesteld aan invaliditeit. Het rijk betaalde de premie van deze werknemersverzekering. De Rijksverzekeringsbank voerde de wet uit.

1919

De Ouderdomswet van 1919, ook wel de Vrijwillige Ouderdomsverzekering (VOV) genoemd, kwam tot stand onder P.J.M. Aalberse (Rooms-Katholieke Staatspartij), minister van Arbeid. De VOV was bedoeld voor niet-loontrekkers. De pensioensgerechtigde leeftijd werd verlaagd van 70 naar 65 jaar. Vier jaar later werd de VOV opengesteld voor alle ingezetenen van het Koninkrijk der Nederlanden. De Raden van Arbeid en de Rijksverzekeringsbank voerden de wet uit.

1947

De Noodwet Ouderdomsvoorziening ging van kracht onder verantwoording van Willem Drees (Sociaal-Democratische Arbeiderspartij), minister van Sociale Zaken. Door deze 'Noodwet Drees' kregen alle mannen en ongehuwde vrouwen vanaf hun 65ste levensjaar een ouderdomsuitkering. Men hoefde geen premie te betalen. Hier werd de uitdrukking 'Van Drees trekken' van afgeleid. De Raden van Arbeid en de Rijksverzekeringsbank voerden de wet uit.

1957

De Algemene Ouderdomswet (AOW) werd van kracht onder het kabinet Drees. Het ging om een zogenaamd bodempensioen, dat diende als aanvulling op andere inkomsten. Alleen mannen en ongehuwde vrouwen kwamen in aanmerking voor een AOW-pensioen. Werd een gehuwde vrouw eerder 65 jaar dan haar echtgenoot, dan

was er pas recht op AOW-toeslag als de man de 65 jarige leeftijd bereikte. Op 2 januari ontving de heer Bakker uit Amsterdam het eerste AOW-pensioen van minister Sociale Zaken Suurhoff. De Sociale Verzekeringsbank was de uitvoerder van de AOW.

1962

Het basispensioen werd met 15 procent verhoogd, omdat ouderen niet konden rondkomen van dit bedrag. Het waren vooral de alleenstaande vrouwen die geen andere bron van inkomsten hadden en beroep deden op de armenzorg. Drie jaar later werd het principe van het bodempensioen verlaten en werd het bodempensioen pgetrokken tot een sociaalminimum. Dit werd vastgesteld op 70 procent van het brutominimumloon. Dit moest uitgroeien tot 85 procent.

1972

Nederlanders die door bijvoorbeeld vertrek uit ons land niet langer verplicht verzekerd waren voor de AOW, kregen de mogelijkheid zich vrijwillig te verzekeren.

1980

Invoering Wet Aanpassingsmechanismen Minimumloon en Sociale Uitkeringen, waardoor de AOW-uitkeringen automatisch gekoppeld werden aan de contractlonen.

1985

Het verschil tussen mannen en vrouwen in de opbouw van de AOW werd opgeheven. Mannen en vrouwen kregen nu zelfstandig AOW. Iedereen met de leeftijd van 65 jaar met een partner jonger dan 65 jaar had recht op een AOW-toeslag. Twee jaar later, bij de herziening van het sociale zekerheidsstelsel, werd de gelijke behandeling van gehuwden en ongehuwd samenwonenden ingevoerd.

1988

De hoogte van de AOW-toeslag wordt afhankelijk van het eigen inkomen van de jongere partner.

1997

Het spaarfonds AOW wordt in het leven geroepen om de financiële druk te verlichten. Dit betekent dat de AOW zowel via het omslagstelsel als via kapitaaldekking wordt gefinancierd.

De AOW in verkiezingstijd

Hoe staan de politieke partijen in 2006 tegenover de AOW?

CDA

"Het CDA wil de AOW handhaven als welvaartsvast basispensioen op 65 jaar; de pensioenaf trek in stand houden om ons solidaire pensioensysteem overeind te houden; (...) Iedereen behoudt de mogelijkheid om fiscaal vriendelijk te sparen voor een pensioen. In veel pensioenregelingen kan het pensioen desgewenst eerder of later dan op het 65ste jaar worden opgenomen, al dan niet in deeltijd."

VVD

"De VVD kiest voor zekerheid; nu en in de toekomst. Er wordt niet gerommeld (...) met de AOW. (...) De AOW-leeftijd blijft op 65 jaar en wordt niet verhoogd. Wie langer door wil werken, mag dat natuurlijk. Ouderen hoeven niet mee te betalen aan hun eigen AOW. Dat hebben ze hun hele leven al gedaan; en we laten mensen niet twee keer betalen. De AOW wordt niet gefiscaliseerd."

PVDA

"Een onbezorgde oude dag, nu en in de toekomst. Iedereen heeft recht op een onbezorgde oude dag. De afgelopen jaren zijn veel ouderen er in inkomen op achteruitgegaan. Wij doen het anders. De PvdA wil dat de AOW altijd, van jaar tot jaar, meestijgt met de lonen"

SGP

"Zonder ingrijpende veranderingen is het niet mogelijk een goede oudedagsvoorziening voor iedereen overeind te houden. De SGP wil de lasten hiervan niet eenzijdig op één bevolkingsgroep leggen. (...) Anderzijds gaat het ook niet aan om alleen maar maatregelen te nemen die de lasten legt op de schouders van de ouderen. Zij hebben tenslotte hard gewerkt en gespaard voor hun pensioen."

GROENLINKS

"Het verhogen van de arbeidsparticipatie is de belangrijkste manier om de kosten van de vergrijzing op te vangen. Wij willen een sociale en flexibele AOW die ouderen uitnodigt tot langer doorwerken. Na veertig jaar werken hebben mensen recht op AOW en hierbij telt ouderschaps-, zwangerschaps- en zorgverlof mee als gewerkte jaren. Rijke ouderen gaan meebetalen aan de AOW door de AOW-premie te fiscaliseren."

SP

"De AOW hoort weer welvaartsvast te worden – en te blijven. Door de fiscale ouderenkorting te verhogen, gaan ouderen met alleen AOW en een klein aanvullend pensioen er extra op vooruit."

D66

“Om de vergrijzing betaalbaar te houden zet D66 in op maatregelen die ouderen meer mogelijkheden geven om actief te blijven op de arbeidsmarkt. Het moet fiscaal aantrekkelijk zijn om na het 65e door te werken. Ook wil D66 de AOW-leeftijd geleidelijk verhogen. D66 wil: Het afschaffen van de overdraagbare heffingskorting (de ‘thuiszitbonus’) en het geleidelijk verhogen van de AOW-leeftijd naar 67 jaar.”

CHRISTENUNIE

“De AOW moet waardevast zijn. Ouderen die helemaal van de AOW afhankelijk zijn mogen niet verarmen. Dat zou een groot sociaal onrecht zijn. Maatwerk en meer persoonlijke verantwoordelijkheid zijn ook noodzakelijk bij het ouderenbeleid, niet iedereen hoeft op de zelfde leeftijd te stoppen met werken, langer werken moet aantrekkelijker worden gemaakt.”

Issues

De AOW is door de jaren heen onderwerp geweest van maatschappelijk debat. Aanpassingen doorvoeren in de AOW ligt heel gevoelig in de samenleving. Momenteel zijn er een aantal issues die op de maatschappelijk agenda staan of komen:

- Betaalbaarheid: kunnen wij de AOW blijven betalen in het licht van de vergrijzing? De AOW is voorspelbaar, we kunnen nu al berekenen hoeveel ouderen er zullen zijn over dertig jaar. Daar kan nu al op worden ingespeeld.
- Vergrijzing: doordat er meer 65-plussers zijn en steeds minder jongeren, is de betaalbaarheid van de AOW regelmatig onderwerp van debat
- Pensioenregister: door de flexibilisering van de arbeidsmarkt bouwen werknemers bij meerdere werkgevers pensioen op. Maar weinig mensen weten hierdoor precies hoeveel pensioen ze krijgen als ze stoppen met werken. Het pensioenregister kan uitkomst bieden. De SVB is hierbij betrokken.
- Partnerpensioen: in 2015 verdwijnt het partnerpensioen. Hierdoor krijgen mensen met een jongere partner en een laag inkomen minder AOW (partnertoeslag). Uiteindelijk zal dit enkele honderdduizenden mensen raken.
- Handhaving: er zullen altijd AOW'ers zijn die zich niet houden aan de geldende wet- en regelgeving. De SVB voert het handhavingsbeleid uit. Regelmatig is de wijze van handhaving en opsporing van fraude onderwerp van discussie.
- Onvolledige AOW: wie 65 is en minder dan 50 jaar in Nederland woont, krijgt minder AOW. De korting is twee procent voor elk buitenlands jaar. Door de globalisering neemt het aantal mensen met een onvolledige AOW toe.
- Werkende AOW'ers: de levensverwachting stijgt en ouderen kunnen steeds langer werken omdat ze langer gezond blijven. Hierdoor zullen in de toekomst meer ouderen blijven werken.
- Internationaal: door het openstellen van de grenzen binnen de EU en de globalisering gaan steeds meer mensen werken in het buitenland en werken steeds meer buitenlanders in Nederland. Dit heeft gevolgen voor de AOW en dus voor de SVB. Internationalisering is een van de belangrijkste issues in de komende jaren.

Enkele AOW'ers aan het woord

U kunt de Sociale Verzekeringsbank toestemming vragen voor het gebruik van deze teksten. Er is ook bijpassend beeldmateriaal beschikbaar. Neemt u gerust contact met ons op.

- **'Als ik maar niet in de bijstand terecht kom'**
Cornelia Westmaas-Van Mourik is 86 jaar. Ze woont in een aanleunwoning, loopt met een rollator, krijgt haar maaltijden thuis geserveerd en heeft eens in de twee weken hulp in de huishouding. Eén keer in de week komt iemand haar helpen douchen. Vooralsnog kan ze dat van haar AOW allemaal betalen. [Lees verder.](#) (PDF)
- **'Dankzij mijn pensioen heb ik een zorgeloos bestaan'**
"Ik ben niet het type om drie keer per jaar op vakantie te gaan, maar als mijn vrouw en ik weg willen is het een kwestie van even de agenda erbij pakken en gaan. Als de wasmachine kapot gaat, hoeven we niet te sparen voor een nieuwe. De auto kunnen we vervangen als het nodig is. Het is een vrij zorgeloos bestaan." [Lees verder...](#) (PDF)
- **'Ik erger me aan mensen die vinden dat ze te weinig krijgen'**
"We dachten dat het wel genoeg zou zijn: onze pensioenen, spaargeld en AOW. Maar ik wilde toch wel wat bijverdienen." Jeanine Looije (67) uit Amersfoort houdt van leuke dingen doen. Ze gaat graag op vakantie en maakt regelmatig uitstapjes met haar kleinkinderen. Om dat te doen, zijn AOW en pensioen echter niet toereikend. [Lees verder...](#) (PDF)
- **'Ik kan niet eens cadeautjes voor mijn kleinkinderen kopen'**
41 jaar geleden kwam hij uit Turkije naar Nederland. Hij wilde eigenlijk een paar jaar werken en met het gespaarde geld teruggaan, maar het liep anders. Mehmet Ali Tokgöz (66) en zijn gezin voelden zich in Turkije niet meer thuis. Ze settelden zich in Nederland, maar aan één ding had Mehmet niet gedacht: waar leef ik van als ik met pensioen ben? [Lees verder...](#) (PDF)

AOW-specialisten van de SVB

Bij de Sociale Verzekeringsbank werken veel deskundigen met kennis van de AOW. Denk daarbij aan onderzoekers, beleidsmedewerkers, adviseurs enzovoorts. De afdeling corporate communicatie van de SVB brengt u graag met hen in contact.

Bij de SVB kunt u terecht voor vragen over onder meer:

- Feiten en cijfers over de AOW
- Toekomstprognoses
- De AOW en de bijstand
- Partnertoeslag
- Internationale ontwikkelingen
- Koopkrachtontwikkeling van ouderen
- Fraudeopsporing en handhaving
- Et cetera

Contact

U kunt contact opnemen met Ariane Volz van de afdeling corporate communicatie van de Sociale Verzekeringsbank: telefoon 020 656 4824 of mobiel 06 29076125.

'Als ik maar niet in de bijstand terecht kom'

"Cornelia Westmaas-Van Mourik is 86 jaar. Ze woont in een aanleunwoning, loopt met een rollator, krijgt haar maaltijden thuis geserveerd en heeft eens in de twee weken hulp in de huishouding. Eén keer in de week komt iemand haar helpen douchen. Vooralsnog kan ze dat van haar AOW allemaal betalen. Ze is zich echter goed bewust van het feit dat zorg steeds duurder wordt. "Alles is duurder geworden door de euro", zegt ze. "Dat vind ik niet eerlijk, maar ik maak me er geen zorgen over. Ik ben tenslotte al 86 en de komende jaren zal het nog wel goed blijven gaan. Als ik maar niet in de bijstand terecht kom."

Mevrouw Westmaas herinnert zich nog goed dat de AOW werd ingevoerd. "Ik was toen 36", zegt ze. "Mijn vader kreeg het zonder er ooit iets voor betaald te hebben. Mijn man en ik moesten een potje op gaan bouwen, net als andere werkende mensen. Ondanks het feit dat wij gewone middenstanders waren, moesten we evenveel betalen als een directeur van een grote onderneming. Dat vonden we niet eerlijk. En zo is het nog steeds, want ook miljonairs krijgen AOW. Dat heb ik altijd vreemd gevonden." Toch was de voorziening voor Cornelia Westmaas-Van Mourik en haar – inmiddels overleden - man een uitkomst. "We vonden het geweldig dat we AOW kregen," zegt de Delftse. "Het was ons basisinkomen, want een pensioen hadden we nauwelijks opgebouwd."

Naam: Cornelia Westmaas-van Mourik Leeftijd: 86 AOW opgebouwd: volledig Bijzonderheid: heeft betaalde zorg nodig

'Ik erger me aan mensen die vinden dat ze te weinig krijgen'

„We dachten dat het wel genoeg zou zijn: onze pensioenen, spaargeld en AOW. Maar ik wilde toch wel wat bijverdienen.” Jeanine Looije (67) uit Amersfoort houdt van leuke dingen doen. Ze gaat graag op vakantie en maakt regelmatig uitstapjes met haar kleinkinderen. Om dat te doen, zijn AOW en pensioen echter niet toereikend. „Zeker niet na de invoering van de euro,” vertelt ze. En dus staat ze als oproepkracht ingeschreven bij Oud-standing uitzendbureau, dat zich richt op oudere werknemers. „Ik vervoer huur- en leaseauto's van en naar het bedrijf waar ze van zijn,” vertelt ze. „Als ik een rit moet maken, bellen ze me. Het is heerlijk werk, want als het me niet uitkomt of ik moe ben, kan ik ook gewoon nee zeggen.”

Hoewel voor Jeanine de AOW niet toereikend is, moet ze niets hebben van mensen die klagen over de hoogte van de voorziening. „Ik erger me aan mensen die vinden dat ze te weinig krijgen. Dan had je eerder moeten gaan sparen. De AOW is er voor de basisbehoeften. Wie meer wil moet het zelf regelen.”

„Ik hoop dat de AOW blijft. Mijn man en ik hebben ons voor ons 65^e wel eens afgevraagd of we het nog wel zouden krijgen, nu vragen we ons dat af voor onze kinderen. Ik vind dat de overheid in ieder geval voor een voorziening moet zorgen. Het zou niet eerlijk zijn als de degenen die er nu voor betalen, straks niets meer krijgen. Maar ik heb er wel vertrouwen in dat dat goed komt.”

Naam: Jeanine Looije

Leeftijd: 67

AOW: volledig

Bijzonderheid: werkt als chauffeuse om haar AOW aan te vullen

'Ik kan niet eens cadeautjes voor mijn kleinkinderen kopen'

41 jaar geleden kwam hij uit Turkije naar Nederland. Hij wilde eigenlijk een paar jaar werken en met het gespaarde geld teruggaan, maar het liep anders. Mehmet Ali Tokgöz (66) en zijn gezin voelden zich in Turkije niet meer thuis. Ze settelden zich in Nederland, maar aan één ding had Mehmet niet gedacht: waar leef ik van als ik met pensioen ben?

"Ik werkte als onderhoudsmonteur in een textiel fabriek", vertelt hij. "Toen ik aan een hernia geopereerd was, kon ik dat niet meer doen. Ik kwam in de WAO terecht. Daar kon ik goed van leven, maar ik had er nooit over nagedacht wat er zou gebeuren als ik 65 werd. Er was ook niemand die me daar op wees, totdat mijn kinderen ouder werden. Zij waarschuwden mij voor het feit dat ik gekort zou worden. Ik ben toen gaan sparen, maar schrok toch toen ik zag wat ik kreeg. Ook mijn pensioen viel tegen. Mijn vrouw zit in de ziekte wet. Met het geld dat wij samen krijgen, komen we maar net rond. Ik heb drie kleinkinderen die vragen of ik met ze naar de Efteling ga en die cadeautjes willen als ze jarig zijn. Dat kan ik ze niet geven. Ik zou er best bij willen werken, maar ik kan niets vinden. Jonge mensen kunnen al geen werk vinden, laat staan ouderen."

"Het is niet eerlijk dat ik gekort wordt, ik heb net zo hard gewerkt als mijn Nederlandse collega's, maar krijg nu minder. Ik vind het ook niet terecht dat rijke mensen met een goed pensioen AOW krijgen. Ik vind dat hun deel verdeeld moet worden onder mensen die het nodig hebben. Voor hen is de AOW misschien een extraatje, voor mij is het een recht. Ik heb het gewoon nodig."

Naam: Mehmet Ali Tokgöz

Leeftijd: 66

AOW: 80 procent

Bijzonderheid: wordt gekort omdat hij op zijn 25^e uit Turkije naar Nederland kwam om hier te werken

'Dankzij mijn pensioen heb ik een zorgeloos bestaan'

"Ik ben niet het type om drie keer per jaar op vakantie te gaan, maar als mijn vrouw en ik weg willen is het een kwestie van even de agenda erbij pakken en gaan. Als de wasmachine kapot gaat, hoeven we niet te sparen voor een nieuwe. De auto kunnen we vervangen als het nodig is. Het is een vrij zorgeloos bestaan."

Theo Leene (72) heeft lange tijd bij de Koninklijke Luchtmacht gewerkt. "Als je bij de overheid werkt, weet je dat je een bepaald pensioen krijgt", zegt hij. "Daar pluk ik nu de vruchten van. Mijn vrouw en ik kunnen meer doen dan mensen die alleen AOW hebben. Mijn pensioen geeft ons vrijheid. Ik vind wel dat wij daardoor ook verplichtingen hebben, omdat we iets weg kunnen geven. Ook dat gaat bij ons gemakkelijker dan bij iemand die alleen AOW heeft."

"Ik zie de AOW als een recht van iedere Nederlander. Ik vind dan ook dat we ons best moeten doen de AOW betaalbaar te houden. De politiek is huiverig voor het idee ouderen te laten meebetalen, maar ik vind dat helemaal niet zo'n gek idee. Ik ben toevallig opgegroeid in een periode waarin alles voor de wind ging, heb een goed pensioen kunnen opbouwen en kan daarvan nu profiteren. Veel mensen hebben die mogelijkheid niet meer, dus als het moet kan ik best wat bijdragen. Ik heb ook het idee dat de lasten voor jongeren en jonge gezinnen tegenwoordig erg hoog zijn. Niet dat ik me grote zorgen maak om die situatie, want ik ben er van overtuigd dat er ook voor hen een basisvoorziening als de AOW zal blijven. Wel blijft het natuurlijk altijd een gegeven dat je voor een goed pensioen vroeg zal moeten beginnen met sparen."

Naam: Theo Leene

Leeftijd: 72

AOW: volledig

Bijzonderheid: geniet een goed aanvullend pensioen